

**Mindesten i Blovstrød kirke over
sognepræst Rasmus Hansen
og
hustru Alhed Hendrichsdatter
1658**

ved kirkevæрге Jørgen Jessen

december 2010

I gulvet i Blovstrød kirkes kor ligger foran alteret en minde- eller gravsten, hvis tekst er vanskelig at læse, dels fordi den oprindeligt kun har været indridset og dels på grund af de mange års slitage. På basis af fotografi af stenen og computerbehandling synes en sandsynlig læsning af bogstaverne dog at kunne være:

HAV E I I E I ERIG OG GUDFRY
GTIG MATRONE MAGRETE FLEC LADET S

ETTE STEEN PÅ SIN S: HOSBOND
HI OG VELLÆR MAN H: RASMUS
HANSEN SOGNEPRÆST TIL BLAVSTRØS OG
I OG HANS S: HUSTRU ALHED
H TE GUD VE DEM EN GLE
DELSE ANNO 1658

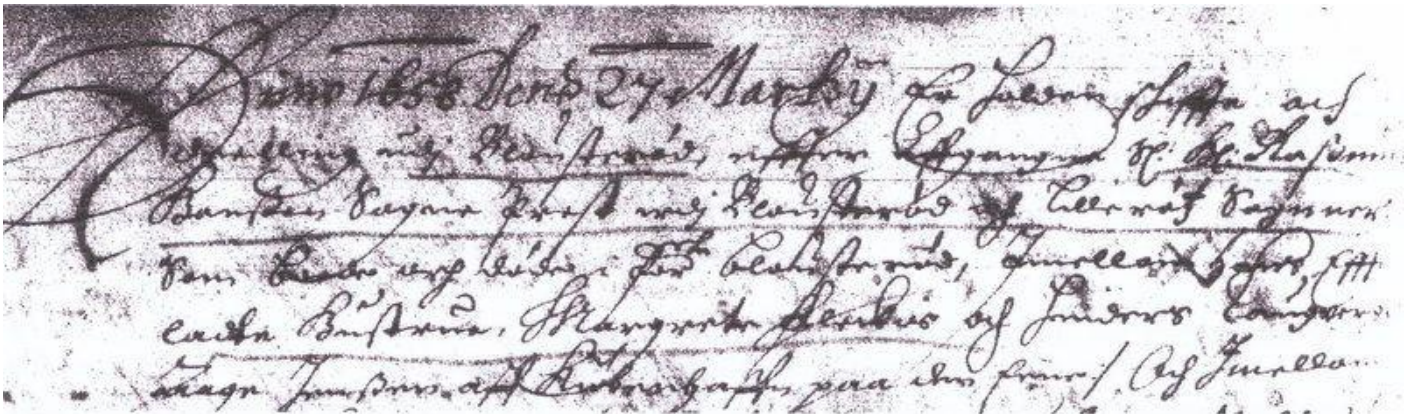
Efter eget forsøg på tyding af indskriften har vi i Kaldsbog for Bloustrød og Lillerød 1847-1931 fundet følgende gengivelse af stenens tekst, som den kunne læses på vor præst Georg Christian Schellers tid, dvs 1847-1867. Heri står:

HAVER ERLIG, DYDERIG OG GUDFRYGTIG MATRONE MARGRETHE FLECK LADET DENNE STEEN LÆGGE PÅ SIN S: HUUSBOND: HELLIG OG VELLÆRD MAND HERR RASMUS HANSEN, SOGNEPRÆST TIL BLOUSTRØD OG LILLERØD SOGNE OG HANS SALIG HUSTRU - - - ALHED - - DETTE. GUD GIVE DEM EN GLÆDELIG OPSTANDELSE. ANNO 1658.

Denne tekst passer ikke helt, bl.a. er der ingen tvivl om, at STEEN skal stå efter LÆGGE. Imidlertid kan det ikke betvivles, at nogle af de ord, der i dag er slidt helt ned, har kunnet læses dengang, så vi kan tillade os at udfylde nogle af hullerne.

På Landsarkivet for Sjælland kan man i to skifter fra Hørsholm Len læse følgende, der kan belyse og bekræfte sammenhængen mellem de på stenen nævnte navne:

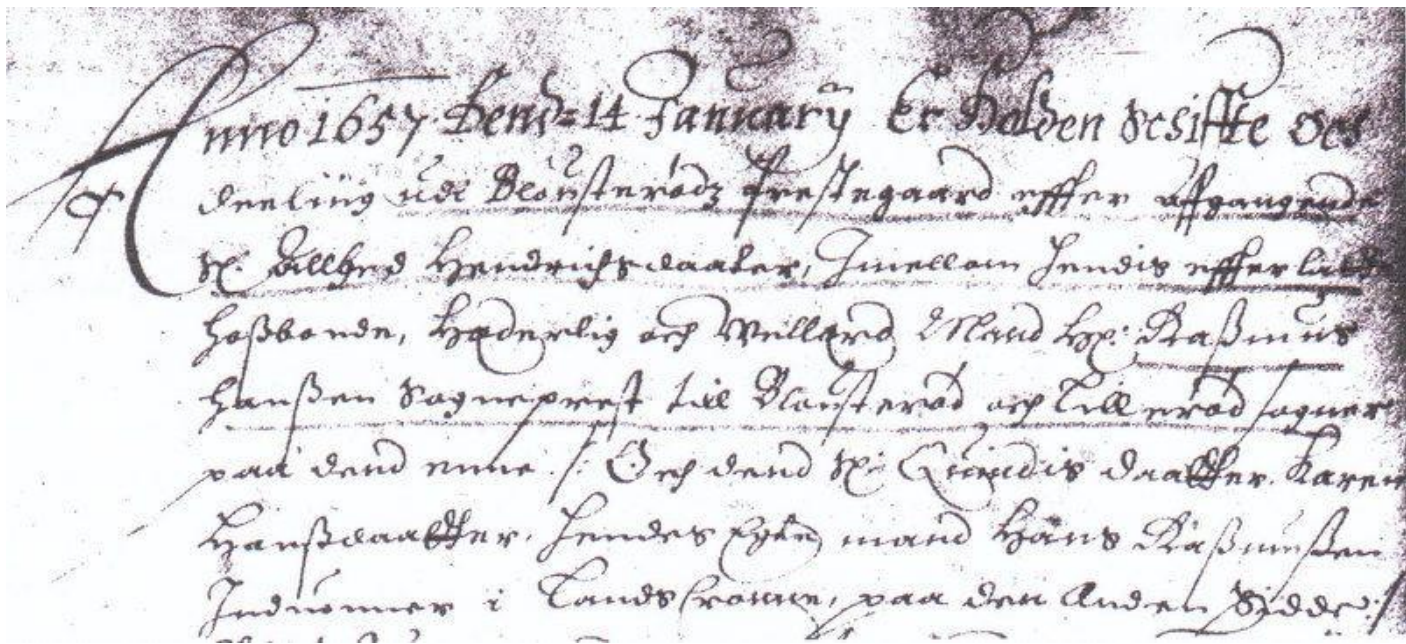
Skifte efter Rasmus Hansen i 1658, der indledes således:

”Anno 1658 dend 27. Martsy er holdet skifte og vurdering udi Blousterød, efter afgangne sl: hl: Rasmus Hansen Sogne Præst udi Blousterød og Lillerød sogner, som boede og døde i - Blousterød, Imellem hans efterladte Hustrue, Margrete Fleck’s og hendes Lavværge – Jensen af Kiøbenhaffn paa den ene ./ og imellem - - -”.

sl: salig, hl: højlærd

Det andet skifte fra 1657 indledes:

"Anno 1657 dend 14. January Er Halden desifte des
enallig udi Beantværdz frafngaard efter afgangende
de deegns handriff daalar, Imellem Jendis efter lide
Hosbonden, hæderlig og vellærd Mand hge: Rasmus
Hansen Sognepræst til Blousterød og Lillerød Sogner
paa dend ene /: og dend
sl: Quindes Daatter Karen Hansdaatter - - - paa den anden sidde :/"

sl: salig, hl:højlærd

Der kendes en del inskriptioner på gravsten i Danmark fra det 16. århundrede, der kan sammenlignes med. Således findes f.eks. udtrykkene "ærlig, dyderig og gudfrygtig Matrone", "hæderlig og vellærd" og "Gud give dem en glædelig opstandelse" andre steder.

Ved at sammenholde ovenfor angivne viden kan vi komme nærmere en sandsynlig tydning af stenens indskrift. Den har formentlig (med skrivefejl) lydt:

**HAYER ÆRLIG, DYDERIG OG GUDFRY
GTIG MATRONE MAGRETE FLEC LADET
LÆGGE DENNE STEEN PAA SIN S: HOSBOND
HÆDERLIG OG VELLÆRT MAN HR RASMUS
HANSEN SOGNEPRÆST TIL BLOVSTRØS OG
LILLERØD SOGNE OG HANS S: HUSTRU ALHED
HENDRICHSDATTER GUD GIVE DEM EN GLE
DELIG OPSTANDELSE. ANNO 1658**

Rasmus Hansen bar tilnavnet Scanus eller Skaaning. Han var fra 1627 kapellan og senere præst i Blovstrød og Lillerød efter Hans Jensen Lill. Begge var med til at indvie kirkens nuværende prædikestol i 1631. Margrete Fleck, der lod stenen lægge til minde om sin mand Rasmus Hansen og hans første kone Alhed Hendrichsdatter, fik kun omkring et år i sit ægteskab med ham.

I førstnævnte skifte optræder også Margretes moder Maren Fleck's. Der er således grund til at

konkludere, at Margretes fader har heddet Fleck. At navnet Fleck var i brug på denne tid i Københavnsområdet bekræftes i et tredje skifte fra Skovshoved, Gentofte sogn, Sokkelund herred den 18. juni 1680, hvor en søn til en afdød Maren Rasmusdatter hedder Mattiis Mattiisen Fleck. Maren Rasmusdatters mand har derfor ifølge datidens praksis heddet Mattiis Fleck. Navnet Fleck findes i øvrigt i f. eks. Tyskland fra slutningen af 1500-tallet.

Vi kan af skiftet fra 1657 se, at Alhed har haft en datter Karen Hansdatter. Alhed har således været gift før med en mand ved navn Hans. Det er muligvis en overfortolkning; men måske har hun været gift med den tidligere præst Hans Jensen Lill. Det var ganske hyppigt, at præsteenkerne blev gift med efterfølgeren i præsteembedet.

Der har været rejst tvivl om, hvor stenen oprindeligt har været placeret. Imidlertid fremgår det af ovennævnte Kaldsbog, at den omkring 1850 "ligger i kirken foran Alteret lige ud for Degnestolen". I forbindelse med ombygning af alteret og herunder fjernelse af væg til væg gulvtæppe kunne man da også konstatere, at der "Nedstøbt i korgulvet ligger en ligsten fra 1658, 117 x 92, måske på sin rigtige placering, i hvert fald er retning korrekt." (byggemødereferat fra 2. juni 1981). Den er således ikke, som nogle har ment, blevet flyttet ved ombygningen af koret i 1981.

Blovstrød, den 20. december 2010